

Årsmelding 2022

Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat

*

Forord

Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat ble opprettet 5. desember 2008, og forvaltningsmyndigheten er lagt til de berørte kommunene ved et statlig oppnevnt lokalt styre. Trillemarka-Rollagsfjell er ca. 156 km² og ligger i kommunene Sigdal, Rollag og Nore og Uvdal.

Årsmeldingen for 2022 oppsummerer forvaltningens arbeid gjennom året.

Rollag, februar 2023

Tore Kravik
Leder forvaltningsstyret

Hege Jaren
Verneområdeforvalter

Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat
Postadresse: Postboks 325, 1502 Moss
Telefon: 32266816
E-post: hege.jaren@statsforvalteren.no
Hjemmeside: www.trillemarkarollagsfjell.no

Innhold

1	ADMINISTRASJON OG ORGANISERING	s. 4
2	STATUS OG AKTIVITETER I 2022	s. 5
2.1	Generelt	s. 5
2.2	Administrasjon og møteaktivitet	s. 5
2.3	Besøksforvaltning	s. 5
2.4	Befaringer	s. 6
2.5	Informasjon og formidling	s. 6
2.6	Tilrettelegging i verneområdet	s. 7
2.7	Madonnastien	s. 7
2.8	Statens naturoppsyn (SNO) og politiet	s. 8
2.9	Saker til behandling	s. 8
Vedlegg 1	Økonomisk tildeling ESS	s. 9
Vedlegg 2	Behandlede saker, Miljøvedtaksregisteret	s. 10

Administrasjon og organisering

Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat ble vernet 5. Desember 2008. Forvaltningsmyndigheten er delegert til et statlig oppnevnt lokalt forvaltningsstyre.

Medlemmer til styret foreslås av de berørte kommunene, men oppnevnes formelt av Miljødirektoratet. Funksjonstiden for medlemmene følger kommunestyreperioden. Forvaltningsstyret står selv for konstituering. Verneområdeforvalter er ansatt hos Statsforvalteren i Oslo og Viken, men har kontor i Rollag. Forvalter er underlagt styret i alle saker som angår forvaltning av verneområdet.

Det er etablert god og regelmessig kontakt mellom forvaltningsmyndigheten og Statens naturoppsyn (SNO) lokalt.

Forvaltningsstyret for Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat 2022:

<u>Hovedmedlem</u>	<u>Vara</u>	<u>Kommune</u>
Tore Kravik (leder)	Kristian Hvaale	Nore og Uvdal
Anne Kristine Norman (nestleder)	Bård Sverre Fossen	Sigdal
Kjell-Tore Finnerud	Runolv Stegane	Sigdal
Frøydis Hansen Aasen	Marit Solberg	Rollag
Hellik Lislien	Olav Traaen	Rollag

Status og aktiviteter 2022

2.1 Generelt

Verneforskriften er førende for forvaltningen av verneområdet, og forvaltningsplanen utdyper og konkretiserer bestemmelsene i verneforskriften.

Lokal forvaltning og lokalt engasjement legger til rette for god kontakt med lokalmiljø og brukerinteresser, noe som bidrar til involvering av lokalt initiativ og medvirkning der dette er mulig. En betydelig del av henvendelsene til forvaltningen løses gjennom informasjon og dialog med brukerinteressene, og er derfor ikke alltid synliggjort gjennom formell saksbehandling.

Verdien av et forvaltningsstyre med lokal tilhørighet kommer til syne i form av ekte engasjement og lav terskel for kontakt mellom sekretariat, styre og brukerinteresser. Dette utnyttes ved at styret involveres i det løpende arbeidet med forvaltning gjennom informasjon og diskusjoner rundt prinsippaker og forventede problemstillinger. Dette bidrar til at styret får et bedre grunnlag for å gjøre vedtak i tråd med rammene som er gitt gjennom verneforskrift og forvaltningsplan, og at styret opparbeider seg kompetanse som gjør forvaltningen mer forutsigbar over tid.

2.2 Administrasjon og møteaktivitet

Forvalter er ansatt hos Statsforvalteren i Oslo og Viken. Statsforvalteren fungerer som faglig og administrativt tilknytningspunkt.

Det administrative arbeidet i 2022 har vært knyttet til løpende drift, henvendelser fra grunneiere og lokale initiativtakere, saksbehandling og møteaktivitet.

Forvaltningsstyret har i 2022 hatt 3 styremøter og en befaringsdag knyttet til planlagte tiltak i verneområdet. Forvalter deltok på regional samling

for forvaltere og Statens naturoppsyn (SNO) på Geilo 31. august – 1. september.

Møteprotokoller, rapporter og annen forvaltningsrelevant informasjon legges ut på styrets nettside www.nasjonalparkstyre.no/Trillemarka-Rollagsfjell, og saker som er behandlet etter verneforskriften legges fortløpende inn på www.miljovedtak.no

2.3 Besøksforvaltning

Besøksstrategi for Trillemarka-Rollagsfjell har vært hos Miljødirektoratet for faglig godkjenning i 2022. Tilbakemeldingen derfra var positiv, men med anbefaling om noen mindre rettinger og supplerende vurderinger knyttet til hvilke deler av området der det er aktuelt med økt tilrettelegging og hvilke deler som skal skjermes. Vi legger opp til å få ferdigstilt arbeidet med høring/endelig godkjenning av besøksstrategien i løpet av 2023.

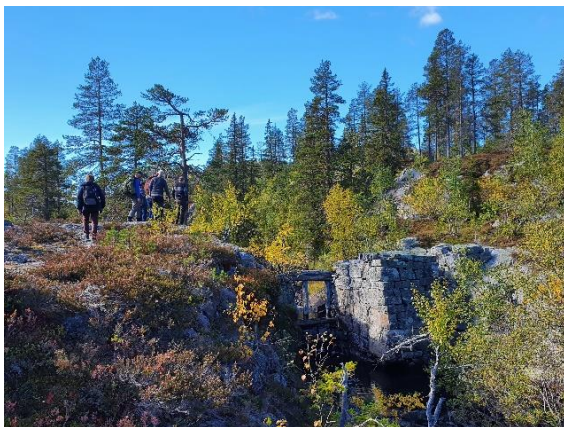

En besøksstrategi er en plan for hvordan forvaltningsmyndigheten vil gjennomføre besøksforvaltning for et verneområde, og skal vise hvilke tiltak som er nødvendig for å balansere verneverdier, besøkende og lokal verdiskaping.

For Trillemarka-Rollagsfjell har målet med arbeidet vært å utforme en enkel og gjennomførbar strategi som balanserer verneverdier og brukerinteresser, og som knytter sammen allerede utførte tiltak med en fleksibel tiltaksplan som gir mulighet for å vurdere tiltak fortløpende ved behov og/eller etter innspill fra lokale initiativtakere. Besøksstrategien vil bli innarbeidet som et eget kapittel eller vedlegg i forvaltningsplanen ved neste rulling.

2.4 Befaringer

20. september ble det gjennomført befaring i Trilledalen med fokus på pågående prosjekter og planer knyttet til damanlegg, stier og planlagt fiskebrygge. Deltakere i tillegg til forvaltningsstyret var representanter fra Sigdal Museums Venner/Historielag og Sigdal og Eggedal JFF.

Rydding av vegetasjon ved damanlegg

Tiltaket er del av et pågående prosjekt knyttet til informasjon og synliggjøring av damanlegg langs elvene som renner ut i hovedvassdraget i Sigdal, og som er støttet av Sigdal kommune og Viken Fylkeskommune. Under befaringen så vi på mulighet for rydding av vegetasjon og plassering av små infoskilt knyttet til damanleggene ved Haslitjenn, Skodøltjenn, Grunntjenn, Vindolvatnet og skådammen mellom Grunntjenn og Skodøltjenn.

Fiskebrygge for bevegelseshemmede

Henvendelse om mulighet for oppføring av fiskebrygge for bevegelseshemmede ved Skodøltjenn gjorde at vi inviterte Sigdal og Eggedal JFF med på befaringen for å få informasjon om ønsket plassering og utforming i forkant av en mulig søknad.

Skilting og merking av stier

Under befaringen så vi også på eksisterende stier og mulig skilting og merking for å gjøre det lettere å finne fram til damanleggene. JFF har tidligere stått for merking av en del av stiene i området.

2.5 Informasjon og formidling

Nettsiden www.trillemarkarollagsfjell.no formidler informasjon om natur, kultur og opplevelser knyttet til verneområdet.

Informasjon om forvaltning, planer, lovverk og annen relevant informasjon er samlet på en egen styreside under fellessiden for alle Norges nasjonalpark- og verneområdestyrer: www.nasjonalparkstyre.no/Trillemarka-Rollagsfjell

Miljødirektoratet har videre opprettet «samleside» for alle nasjonalparker og større verneområder under www.norgesnasjonalparker.no. Trillemarka-Rollagsfjell er med her også.

Turkartet "Trillemarka-Rollagsfjell" dekker verneområdet med adkomstveier, men er ikke oppdatert med utvidelsene som har kommet til etter 2015. Kartet inngår i den nasjonale turkartserien, og distribueres gjennom forretninger og nettbutikker som selger kartserien.

2.6 Tilrettelegging i verneområdet

Stier og løypetraséer som var i bruk på vernetidspunktet er registrert og kartfestet gjennom forvaltningsplanarbeidet. Disse skal jfr. verneforskriften kunne merkes, ryddes og vedlikeholdes i samsvar med forvaltningsplanen. Dette gjelder også nødvendig motorferdsel ved stikking og oppkjøring av kartfestede skiløyper.

Ut over enkel merking og skilting av eksisterende stier og løyper etter lokalt initiativ og gjennom bestillingsdialogen med SNO, har forvaltningsstyret valgt å være forsiktig med kanalisering. Dette for lettere å kunne ta tak i problemer knyttet til ferdsele når behovet melder seg, og for å fordele trykket på de mange veiene som fører inn til området uten å gjøre «politikk» ut av det. Av samme grunn har styret valgt å ikke definere innfartsveier.

Det er utført supplerende tiltak (klopplegging) langs eksisterende sti til Bufjellnatten for å utbedre slitasje og unngå erosjon. Arbeidet er utført av SNO.

Parkeringsplassen ved Fugleleiken i Øytjønnevegen har vist seg å være for liten på de beste utfartsdagene vinterstid. Forvaltningsstyret prioriterte i tiltaksplanen for 2022 å bistå med tiltaksmidler til utbedring/utvidelse av parkeringen som er en av de mest brukte innfartsvegene til Trillemarka-Rollagsfjell NR fra Numedalssiden. Tiltaket ble gjennomført høsten 2022.

Løypekjøringen i verneområdet ivaretas av privatpersoner og løypelag i samarbeid med kommunene. Løypene kjøres med snøscooter med slodd eller sporsetter etter kartfestede traséer.

2.7 Madonnastien

Madonnaen på Bjørneskortenatten i Eggedal vestfjell er et mye brukt turmål både for innenbygdsboende, hyttefolk og tilreisende.

Madonnaen (foto Tom Benonisen)

Skulpturen, som ble satt opp i 2009, står 100 m fra vernegrensa og byr på panoramautsikt over store deler av verneområdet og tilgrensende områder.

Eggedal Turlag og Sigdal kommune har arbeidet med tilrettelegging og utbedring av sti og parkering for å kanalisere ferdsele og legge til rette for besøkende. Deler av stien er steinsatt av sherpaer. Forvaltningsstyret har tidligere støttet tiltaket med fondsmidler og søker årlig Miljødirektoratet om å beholde ferdsele langs stien for å få oversikt over ferdsele.

Telleren ble flyttet til øvre del av stien i 2022, noe som førte til en drøy halvering av passeringer sammenlignet med årene 2020 og 2021. Telleren viste 12439 passeringer i 2022. Årsaken til dette kan være at de fleste går rundløypa uten å ta turen helt opp til Madonnaen, eller at det har vært mindre fokus på dette turmålet det siste året.

Trafikk per måned	
Siste år	
Tid	Trillermarka
April 2022	102
May 2022	1 526
June 2022	82
July 2022	622
August 2022	234
September 2022	2 335
October 2022	7 337
November 2022	0
December 2022	0
Totalt	12 439

Viser 3 til 13 av 13 innstillinger

Madonnaen er et godt eksempel på hvordan ferdsel kan kanaliseres i randsonen til verneområdet samtidig som opplevelsen ivaretas i form av storslagen utsikt på godværsdagene.

2.8 SNO og politiet

Statens naturoppsyn (SNO) ivaretar kontrollfunksjonen knyttet til gjeldende regelverk i verneområdet sammen med politiet. Samarbeidet mellom forvaltningsmyndighet og SNO lokalt fungerer godt med statusmøter ved behov og lav terskel for kontakt.

Hovedtyngden av SNO sitt arbeid består i oppsyn knyttet til verneverdiene, kontroll av aktiviteter og motorferdsel, oppfølging av dispensasjoner gitt av forvaltningsmyndigheten og informasjon til brukere av området.

SNO har i 2022 utført supplerende tilretteleggingstiltak langs stien til Bufjellnatten i tråd med tiltaksplan og planleggingsmøter. SNO har også bistått forvaltningsstyret i arbeidet med å følge opp ferdselstilleren ved Madonnastien.

2.9 Saker til behandling

Søknader om tillatelse til motorferdsel eller ulike typer tiltak i verneområdet blir behandlet etter de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene i verneforskriften. Tiltak som ikke er hjemlet i verneforskriften blir vurdert etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen (§ 48) i naturmangfoldloven.

Gjennom dialog med tiltakshaver i forkant av eventuelle tiltak/søknader legges det grunnlag for best mulige løsninger. Det skaper rasjonalitet for alle parter, og uaktuelle tiltak kan legges på is på tidligst mulig stadium samtidig som søkbare tiltak justeres for best mulig å ivareta verneverdiene. Dette innebærer at en del søknader og mulige avslag veiledes bort før det blir saker ut av det.

Flerårige dispensasjoner for motorisert ferdsel i verneområdet praktiseres når dette er naturlig, og mengden søknader vil derfor variere fra år til år. Løypekjøring langs etablerte traséer som er kartfestet i godkjent forvaltningsplan er direkte hjemlet etter § 4 punkt 5 i verneforskriften. Dispensasjoner for privat transport til husvære er gitt for et bestemt antall turer med krav om rapportering i etterkant. Innvilgede turer blir ikke alltid benyttet fullt ut, og rapporteringen viser at ca. 60-70 % av turene knyttet til gjeldende dispensasjoner benyttes.

I tillegg til motorferdsel knyttet til transport til eksisterende husvære, ble det i 2022 behandlet søknad fra Statnett SF om tillatelse til motorisert ferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av kraftlinjen som går gjennom verneområdet.

Videre ble det behandlet søknad om skilting/merking av sti og rydding/vedlikehold og oppsetting av skilt knyttet til kulturminner i området.

Søknader som er behandlet etter verneforskriften eller naturmangfoldloven (NML) blir fortløpende lagt inn i Miljøvedtaksregisteret www.miljovedtak.no (vedlegg 2)

Saker behandlet i 2022:

Hjemmel	Tekst	Innv	Delvis	Avsl
§ 5.3 (forskrift)	Tilrettelegging/stimerking	1		
§ 5.3/5.10 (forskrift)	Tilrettelegging/vedlikehold Kulturminner	3		
§ 5.12 d (forskrift)	Motorferdsel (snøscooter) transport til seter/hytte	4		
§ 5.12 b (forskrift)	Motorferdsel Statnett SF Drift/vedlikehold linjetrase	1		

Vedlegg 1

Oversikt over søknad og økonomisk tildeling gjennom Miljødirektoratets elektroniske søknadssenter (ESS) 2022.

Søknad om midler til tiltak i verneområder (kap 1420 post 31)

TILTAK						
Hvem søkes det på vegne av? ☒ Nasjonalpark- eller verneområdestyre ☐ Statsforvalter						
Oversikt over alle tiltak						
Pri.	Navn på tiltaket	Tiltakskategori	Tiltakstype	Verneområde	Øk. ansvarlig	Beløp
1	Ferdsestiller	Tilrettelegging og informasjon	Annet (utdypes i beskrivelsesfeltet)	Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat (VV00001863)	Forvaltningsm.	1
2	Klopplegging	Tilrettelegging og informasjon	Opparbeide sti/kanalisering	Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat (VV00001863)	Lokalt SNO	30 000
3	Utbedring/utvidelse av parkeringsplass	Tilrettelegging og informasjon	Oppføring av innfallsport/P-plass	Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat (VV00001863)	Forvaltningsm.	30 000
						60 001

Midler til tiltak i verneområder (kap 1420 post 31)

Oversikt	Søknad	Saksbehandling	Rapport

Pri.	Navn	Status	Innvilget beløp	Øk. ansvarlig	Kommentar
1	Ferdsestiller			Forvaltningsmyndighet	
2	Klopplegging	OK	30 000	Lokalt SNO	
3	Utbedring/utvidelse av parkeringsplass	OK	30 000	Forvaltningsmyndighet	
Antall: 3			60 000		

Vedlegg 2

Oversikt over behandlede saker 2022 som ligger i [Miljøvedtaksregisteret](#)

Vedtaksstittel		Dato	Myndighet
<u>Transport med snøscooter i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon</u>		13.12.2022	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell NR
<u>Rydding av vegetasjon ved damanlegg i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon</u>		06.12.2022	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell NR
<u>Transport med snøscooter til hytte ved Vomtjønn i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon</u>		11.11.2022	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell NR
<u>Transport med snøscooter til seter i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon</u>		09.11.2022	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell NR
<u>Tillatelse til motorisert ferdsel i forbindelse med drift og vedlikehold av kraftlinje i Trillemarka-Rollagsfjell NR – Statnett SF</u>		02.11.2022	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell NR
<u>Transport med snøscooter i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon</u>		02.11.2022	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell NR
<u>Rydding og merking av laktervedvei i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon</u>		15.06.2022	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell NR
<u>Oppsetting av skilt ved damanlegg i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon</u>		15.06.2022	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell NR
<u>Skilting og merking av sti til Vardefjell i Trillemarka-Rollagsfjell NR, dispensasjon</u>		30.03.2022	Forvaltningsstyret for Trillemarka -Rollagsfjell NR

Norges nasjonalparker

Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat

Mellom de to dalførene Sigdal og Numedal ligger Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat. Området består hovedsakelig av gammel skog som er lite påvirket av mennesker i nyere tid.

Her kan du oppleve naturskog med stor variasjon i vegetasjon og arter i et landskap som strekker seg fra dype bekkekløfter til myrlendt gammelskog og snaufjell med vidt utsyn. Sammen med setermiljøer og kulturminner som vitner om generasjoners bruk av utmarka utgjør dette et sammenhengende skogområde som er rikt både på naturverdier og kulturhistorie.

Kontaktinformasjon Norges nasjonalparker

Telefon: 03400/73 58 05 00 | Faks: 73 58 05 01
E-post: post@miljodir.no
Nett: www.miljodirektoratet.no
Post: Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim
Besøksadresse: Brattørkaia 15, 7010, Trondheim